

РЕШЕНИЕ

№ 1986

гр. София, 26.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 56 състав,
в публично заседание на 28.02.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Ситнилска

при участието на секретаря Станислава Данаилова, като разгледа дело номер **9439** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на с чл.145 и сл. от Административно процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалбата на Т. Л. Г. чрез пълномощник адв. Л. против отказ от издаване на български актове за раждане, обективиран в писмо № ПРО23-ГР94-17 от 15.09.2023 г. на директора на Столичен дом за Радостни обреди - Столична община. Изложени са доводи за материална незаконосъобразност на оспорения административен акт. Конкретно се изтъква нарушение на чл. 45 от КМЧП във вр. чл.117 и сл. от КМЧП. Посочва се, че съставянето на акт за раждане на дете, в който да бъдат отразени двамата родители от един пол, не противоречи на установения в държавата обществен ред и не е явно несъвместимо с него. Като нарушено се изтъква и правото на свободно движение в рамките на ЕС, само поради обстоятелството, че детето е родено по време на брак, сключен между лица от един пол, като по този начин е осъществено и нарушение на чл. 20 във връзка с чл. 21 от ХОПЕС, изразяващо се осъществена дискриминация въз основа на сексуална ориентация на родителите на малолетно дете. Изложени са и доводи за противоречие на отказа, както на нормите на националното право, така и на Директива 2004/38/ЕО от 29.04.2004г. относно правото на граждани на Съюза и на членовете на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите - членки. Обосновават се съображения, че Република България не може да откаже да признае произходът на К. М. Т. и С. М. Т. от техните родители, въпреки че те са лица от един и същи пол. Отбелязва се, че следва да се даде приоритет на зачитане на правото на личен и

семеен живот, закрепено в чл. 32 от Конституцията на Република България и висшия интерес на малолетното дете. Изтъква се още, че изградената връзка между К. М. Т. и С. М. Т. и двете им майки се включва в понятието за “семейство” по смисъла на чл. 8 от ЕКПЧ. Посочва се кумулативното наличие на юридическите факти - елементи от правопораждащия фактически състав на чл. 72, ал. 3, т. 1 от ЗГР, с които правната норма свързва съставянето на актове за раждане. По подробно изложените в жалбата твърдения моли да бъде отменен оспорения отказ и да се постанови решение, с което да се допусне издаване на български актове за раждане на децата К. М. Т. и С. М. Т. с родители Т. Г. и М. Т..

В проведеното открито съдебно заседание жалбата се поддържа от пълномощника на оспорващата. В представените писмени бележки са развити подробни правни съображения за основателността на оспорването. Претендира се присъждане на разноски.

Ответната страна – Директорът на Столичен дом за Радостни обреди - Столична община не изразява становище по жалбата.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-град, след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства по реда на чл. 235, ал. 2 от ГПК във връзка с чл. 144 от АПК, приема за установена следното от фактическа страна:

Административното производство е образувано по молбата на Т. Л. Г. и М. И. Т. от 05.09.2023 г. с искане, на основание чл. 72, ал. 3, т. 1 от Закона за гражданската регистрация да бъдат издадени български актове за раждане на децата С. М. Т. и К. М. Т. въз основа на представените с превод на български език и легализирани актове за раждане, издадени в К.. Видно от същите:

На 12 юли 2020 г. в Ню У., Британска К., К. е родено детето С. М. Т.. Издаден е акт за раждане с регистрационен № 2020-59-024397, в който като родители на детето са посочени Т. Л. Г., месторождение на родителя - България и М. И. Т., месторождение на родителя - България.

На 25 януари 2023г. в Ню У., Британска К., К. е родено детето К. М. Т.. Издаден е акт за раждане с регистрационен № 2023-59-003216, в който като родители на детето са посочени Т. Л. Г., месторождение на родителя - България, и М. И. Т., месторождение на родителя - България.

Представено е и в превод на български език и легализирано Удостоверение за сключен граждански брак между М. И. Т. и Т. Л. Г. на 28.07.2021 г. в [населено място], провинция Британска К., К..

По така депозираната молба е постановен отказ, мотивиран с невъзможност да се установи произхода на децата, тъй като в представените актове за раждане липсва отбелязване за това, коя е биологичната майка. Посочено е, че в представените удостоверения за раждане е изписано само родител, но за да бъдат издадени удостоверения за раждане от значение е произходът на детето и по-конкретно, че то е редено от българската гражданка Т. Г. или М. Т., тъй като съгласно чл. 60, ал. 1 ал. 2 от Семейния кодекс, произходът на майката се определя от раждането, като майка на детето е жената, която го е родила, включително при асистирана репродукция. Като правно основание е посочена нормата на чл. 12 от Наредба №РД-02-20-9821.05.2012 г. за функциониране на единна система за гражданска регистрация, съгласно която при регистриране на раждане, настъпило в чужбина, данните за името на титуляря, датата и мястото на раждане, полът и установения произход се вписват в акта за раждане

така, както са вписани в представения препис или в превода на български език на чуждия документ. Освен това е посочено, че не са налице условията по чл. 117 от КМЧП и при спор относно условията за признаване на чуждестранен документ следва да се предяви иск от заинтересованата страна пред Софийския градски съд съгласно чл. 118, ал. 2 от КМЧП.

Въз основа на така установеното от фактическа страна, настоящият съдебен състав обосновава следните правни изводи:

Жалбата е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМА. Подадена от надлежна страна - адресат на акта, за която е налице пряк и непосредствен интерес от оспорване. Жалбата е подадена в срок предвид датата на издаване на оспореното писмо (15.09.2023 г.) и датата на депозиране на жалбата (26.09.2023 г.)

Разгледана по същество жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

В съответствие със Закона за гражданската регистрация кметовете на общините са отговорни за гражданската регистрация на територията на общината /чл. 4, ал. 3 от ЗГР/, като актовете за гражданско състояние се съставят от длъжностното лице по гражданското състояние в общината или кметството, на чиято територия са станали събитията. Кметът на общината е длъжностно лице по гражданското състояние на територията на общината. Той може да възлага тази функция с писмена заповед на кметовете на кметствата и кметските наместници в населените места, в които се поддържат регистри на актове за гражданско състояние, и на други длъжностни лица от общинската администрация /чл. 35, ал. 1 и, ал. 3 от ЗГР/. С оглед на това, оспореният отказ се явява постановен от компетентен орган - директора на Столичен дом за Радостни обреди в условията на делегирана компетентност съгласно заповед № СОА20-РД09-523/03.01.2020 г., изменена със заповед № СОА21-РД09-1345/14.10.2021 г. на кмета на Столична община.

Отказът е мотивиран по см. на чл. 59, ал. 2 от АПК, доколкото съдържа фактически и правни основания за издаването си. Ответникът е формирал своите изводи въз основа на приложения и приобщен в административната преписка доказателствен материал. Волята на административния орган е ясно изразена, не съществуват пропуски или грешки, което е предпоставка за правилното упражняване на съдебния контрол за законосъобразност и осигурява възможност на оспорващия да организира адекватно защитата си във висящия съдебен процес.

В хода на административното производство не са допуснати нарушения на процесуалните правила, които да са накърнили правото на защита на заинтересованите страни.

По отношение на прилагането на материалния закон, в каквато насока са изложени доводи за незаконосъобразност в жалбата, настоящият съдебен състав намира следното:

Съгласно чл. 12 от Наредба № РД-02-20-9 от 21 май 2012 г. за функциониране на единната система за гражданска регистрация при регистриране на раждане, настъпило в чужбина, данните за името на титуляря, датата и мястото на раждане, полът и установеният произход се вписват в акта за раждане така, както са вписани в представения препис или в превода на български език на чуждия документ. В случая от представените удостоверения за раждане не може да се установи произхода на децата, тъй като в тях липсва такова отбелязване.

Съгласно разпоредбата на чл. 25, ал. 1, изр. първо от Конституцията български

гражданин е всеки, на когото поне единият родител е български гражданин, или който е роден на територията на Република България, ако не придобива друго гражданство по произход. Условието и редът за придобиване, запазване и загубване на българското гражданство се определят със закон – чл. 25, ал. 6 Конституцията, а именно Законът за българското гражданство (ЗБГ). В Раздел I, чл. 8 ЗБГ е посочено, че български гражданин по произход е всеки, на когото поне единият родител е български гражданин. По силата на чл. 60, ал. 1 ал. 2 от Семейния кодекс, произходът на майката се определя от раждането, като майка на детето е жената, която го е родила, включително при асистирана репродукция.

Очевидно е, че съдържанието на актовете за раждане, съставени в К. отразява различни според българското национално законодателство по своя характер юридически факти и връзки между фактите. Общият термин „родител“, употребен в удостоверенията за раждане, издадени в К., в контекста на обстоятелството, че две лица от женски пол са посочени като родители, не установява родствена връзка на майчинството между жалбоподателката Т. Г. и децата С. М. Т. и К. М. Т..

За компетентния български административен орган - длъжностно лице по гражданско състояние не съществува императивно автоматично задължение да издаде българско удостоверение, възпроизвеждайки съдържанието на издаденото в К. удостоверение за раждане. Това следва от различния правен режим на удостоверяваните обстоятелства и от недоказването на релевантните за спора факти и връзки между тях. В мотивната част на обжалвания административен акт ясно се посочват различията в начина на удостоверяване на произхода. Доколкото българската национална правна система държи ясна сметка за произхода на детето от майката, като го дефинира като майчинство и за произхода от бащата /бащинство/ и тези обстоятелства изпълват съдържанието на понятието "родител" и са отразени в българските удостоверителни документи, българският компетентен орган по гражданско състояние не може да издаде друг по съдържанието си акт, освен отказ за издаде искания като съдържание административен акт. Това обстоятелство само по себе си изисква установяване на действителна родствена връзка между майката и малолетните деца, доколкото другото лице, записано като родител е също от женски пол. В случая родствената връзка на майка и дъщеря между Т. Л. Г. и децата С. М. Т. и К. М. Т., респ. между майка М. И. Т. и дъщери С. М. Т. и К. М. Т. не може да се бъде доказана от удостоверението за раждане, издадено в К., доколкото същата не е изрично посочена. С оглед на това фактът на раждане на С. М. Т. и К. М. Т. от Т. Л. Г., респ. от М. И. Т. подлежи на доказване пред българското лице по гражданско състояние с всички допустими в АПК доказателствени средства и способности.

Издаването на българско удостоверение за раждане на малолетните С. М. Т. и К. М. Т. без установяване на факта на тяхното раждане от заявителките - български граждани не може да се допусне, поради недоказване на спорния факт. Издаване на удостоверение за раждане, в което заявителките Т. Л. Г. и М. И. Т. да бъдат вписани като родител, както това е направено в издадени в К. документ, е недопустимо, тъй като противоречи на изискванията на националното право. Заявителките биха постигнали желанието от тях резултат, ако, възползвайки се от процесуалните средства на АПК, установят пред компетентния административен орган спорния факт, а именно: биологичния произход от майката.

Неоснователно е възражението, че съгласно решение по дело С-490/20, СЕС, с признаването на връзката на произход между детето и двете му майки, при

упражняването на правата му по чл. 21 ДФЕС и свързаните с него актове на вторичното право, няма да се наруши националната идентичност и не би бил застрашен обществения ред на страната. В тази връзка следва да се има предвид, че преценката във връзка с произхода е от изключителната компетентност на всяка държава-членка на Съюза. Предвид постоянната практика на СЕС, потвърдена и в цитираното решение по дело С-490/20, определянето на условията за придобиване и загубване на гражданство съгласно международното право е от компетентността на всяка държава-членка, която компетентност следва да бъде упражнена при зачитане на правото на Съюза. В § 52 от същото решение изрично е посочено, че съгласно действащото право на ЕС правилата за гражданското състояние (към които спадат правилата за произход), са от компетентността на държавите членки, а правото на Съюза не засяга тази компетентност и в този смисъл държавите членки са свободни или не в своето национално право да признаят брака между две лица от един и същ пол и качеството им на родители. В § 57 от решението на СЕС е прието, че няма задължение за държавата членка, на която е гражданин засегнатото дете, да предвиди в националното си право лица от един и същ пол да имат качеството на родители или да признае за цели, различни от упражняването на правата, които това дете черпи от правото на Съюза, връзката на произход между посочено дете и лицата, които са упоменати като негови родители в акта за раждане, съставен от властите на приемащата държава. Установяването на биологичната майка на децата в случая би било достатъчно основание за издаването на акт за раждане на детето.

Изложеното обосновава извод за неоснователност на жалбата и налага отхвърлянето ѝ.

Предвид изложеното и на основание чл.172, ал. 2 от АПК, Административен съд София - град, Второ отделение, 56-ти състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Т. Л. Г. чрез пълномощник адв. Л. срещу Отказ от издаване на български актове за раждане, обективиран в писмо № ПРО23-ГР94-17 от 15.09.2023 г. на директора на Столичен дом за Радостни обреди.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 14 - дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: